

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 4582
Tarih : 02.01.2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 02/01/2020
Sayı: -120.10-E.00000594172

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

KHK ile ihraç edilen yurttaşların yaşadıkları sorunların tespiti, maruz kaldıkları eğitim, sağlık, seyahat, çalışma özgürlüklerinin kısıtlanması ile söz konusu yaşam hakkı ihlallerinin değerlendirilmesi amacıyla bir meclis araştırma komisyonu kurulmasını Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz. 02.01.2020

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Siirt Milletvekili

GEREKÇE

15 Temmuz Darbe Girişiminin ardından ilan edilen OHAL KHK'leri ile onbinlerce yurttaş mesleklerinden ihraç edilmiş ve başka kurumlarda çalışmalarına da izin verilmemiştir. Söz konusu duruma dair dava yolları da kapatılmış kişilerin ihraçlara dair başvuruları ise OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonuna devredilmiştir. Ancak bahse konusu Komisyon incelemelerinde başvuruların büyük bir yüzdesi reddedilmiş olup KHK ile ihraç edilen yurttaşlar işsizlik başta olmak üzere yaşamsal pek çok sorunla baş başa kalmıştır. Bu duruma henüz bir çare üretilmezken başka uygulamalarla sorun tamamen çözümsüz bir hal almıştır. Kamuoyuna yansıyan bir diğer uygulama ise bankaların kişilere gönderilen havalelere de sistemin **"Yasaklı T.C."** uyarısı verdiği gerekçesiyle bloke konulmuştur. Gaziantep'te Şahinbey Ortaokulu'nda öğretmenlik yaparken 675 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle (KHK) ihraç edilen Eğitim Sen üyesi Suzan Uzpak'a, yurtdışından bir banka aracılığıyla havale gelmiş ancak banka veznedarı, parasını almak için banka şubesine giden Uzpak'a parayı veremeyeceğini, 'Yasaklı TC' uyarısı aldığını ve KHK'yle ihraç edildiği için para ödeyemeyeceğini ifade etmiş ve **"Daha önceden de benzeri olaylar yaşandı. KHK'lilere ödeme yapılamıyor"** demiştir.

Benzer bir durum yine kaskolu aracı kazaya karışan kişiye maddi zararının ödenmemesi ile gündeme gelmiştir. Gördüğü zararın tazmini için dava açan yurttaşın mahkeme tarafından zararın ödenmesi yönünde karar vermiş ise de dosyayı istinafa

0000594172

taşıyan sigorta şirketi, KHK ile malvarlığına tedbir konulanlara ödeme yapılmaması yönünde şirketlere genelge gönderildiğini ifade etmiştir. Bu örnekten de anlaşıldığı üzere KHK ile ihraç edilenlerin hukuki tüm hakları rafa kaldırılmış olup, işsiz olan KHK'li yurttaşların, başkaca maddi haklarının verilmemesi yaşamlarını idame ettirmeleri yönünde büyük bir engel olup bu durum derin kırılma ve endişe yaratmaktadır.

KHK ile ihraç edilen yurttaşlar,hiçbir işte çalışamadıklarından ötürü hayatlarını idame ettirecek gelir elde etme hakkından da yoksun bırakılmış durumdadırlar. İhraçlar sonrasında yaşamını idame ettiremeyen pek çok KHK'li yurttaş çözümü ne yazık ki intihar etmede bulmuş, yaşamlarına son vermiştir. Pasaportlarına tahdit konulduğu için seyahat etme hakları da kısıtlanmış, yurtdışına da çıkamadıkları için bir başka ülkede yaşam şansı da bulamaz durumdadırlar. Türkiye'de ise kamu kurumlarında çalışamadıkları gibi özel sektörde de çalıştırılmamakta ve hayatlarını son derece zor koşullar altında sürdürmektedirler. Kuşkusuz KHK ile ihraç edilenler bu ezayı yalnızca kendi başlarına değil aileleri ile birlikte çekmekte, ailelerini de geçindirememektedirler. Kendilerine gönderilen paralara el konulmuş olması yahut mahkemece hak ettikleri tazminat bedellerinin de ödenmemesi KHK'lilerin yaşam haklarının ağır bir şekilde ihlali anlamına gelmektedir.

Sosyal bir idam uygulamasına dönüşen KHK'lilere yaşatılan mağduriyetin giderilmesi için yargı yolları da kapatılmış olup yalnızca OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonuna başvuru hakları vardır. Görev süresi bir yıl daha uzatılan Komisyonun ise objektif kararlara imza atmadığı bilinmektedir. Komisyon, görev yaptığı iki yıl içinde, yapılan 126 bin 300 başvurudan 98 bin 300'ü karara bağlamış; başvurulardan 88 bin 700'ü reddedilirken sadece 9 bin 600'ünde kabul kararı vermiştir. İncelemesi devam eden 28 bin başvurunun ise önümüzdeki yıl içinde tamamını bitirmeyi planlıklarını deklare etmişlerdir. Söz konusu rakamlar dahi Komisyonun görevini gerçekten mağduriyetleri giderme saiki ile yapmadığının bir ifadesidir. Hiçbir araştırma ve inceleme yapılmaksızın kişilerin ihraç edildikleri kurumların kanaatleri belirleyici olmuş ve dolayısıyla objektif, hukuka dayalı bir çalışma yürütülmemiştir. Keza haklarında açılan davalardan beraat edenler hakkında da olumlu bir karar verilmemiş olması, masumiyet karinesini de yok sayan bir uygulama olduğunu açıklamaktadır. Yani bir kişi hakkında dava açılması ihraç için yeterli görülmüş, yargılamanın akıbeti değerlendirme dışı bırakılmıştır.

İzah etmiş olduğum hususlar doğrultusunda KHK'li yurttaşların maruz kaldıkları tüm ayrımcı uygulamaların tespiti ile bu uygulamaların önlenmesi ile oluşan mağduriyetlerin giderilmesine dönük bir çalışmanın parlamento nezdinde kurulacak bir komisyon eliyle yürütülmesi acil ve elzemdir.

1	ABDULLAH KOÇ		
2	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
3	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
4	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
5	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	
6	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
7	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
8	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
9	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
10			
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
12	HABİP EKSİK	İĞDIR	
13	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
14	AHMET ŞIK	İSTANBUL	
15	PERO DUNDAR	MARDİN	
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	
17	RIDVAN TURAN	MERSİN	
18	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	
19	MENSUR IŞIK	MUŞ	
20	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	